

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare săptămânal sub îngrijirea Dlui Revizor școlar
MARIAN SASU.

Abonament :

120 lei pe an pentru membrii corpului didactic.
ar pentru comitetele școlare și paritic. 150 lei.
Redacția și Administrația la biroul Revizor-
ratului școlar — Aiud.

Inserțiuni și reclame

se publică după tarifi. — Scrisori nefranseate nu
se primesc. — Manuscrisurile nu se înapoiază.

Un număr 3 lei.

Sărbătoarea Păcii

„Bucurați-vă cel asuprați de gânduri și
viață; mântuirea s'a arătat cu naște
rea copilului din Betleem”.

... în ziua când izbăvirea avea să-și trimită solul
biruitor, în Cetate nu era loc pentru fecioara din Naza-
ret; dar un staul așternut cu pae primi oaspeții trudiți
de drumuri grele...

Nu în palate de marmoră încinse în cununi de
trandăfiri și flori cu mireasmă dulce, nu în măfășuri
și strălucire; într'un staul așternut cu pae, în peștera
unde se ocroteau cei fără adăposturi, acolo s'a năș-
cut cel ce s'a numit pe El, Fiul Creatorului.

Împăratul păcii, stăpânul lumii, gândul creațiunii,
de-atunci dca naștere, aureola ce-i încunună fruntea,
era făurită nu din aur ori diamante, ci din flăcările
sfințeniei, din slovele eternului, din cântul veșniciei ce
și-a trimis ostașul în războiul lumii pentru izbăvirea
adevărului și înrângerea minciunii...

Bucurați-vă! Mântuitorul lumii, trimisul cerurilor a

blestemat bogăția și trufia prin voința Creatorului de-aș lua viață în staulul săpat în stâncă.

Trudiți de muncă să aducem rugăciune Înălțimii; să preamărim învingerea; e ziua nașterii lui Crist, temple se darâmă și idolii se sfarmă sub puterea cuvântului și pe ruinile lumii vechi se rădică în strălucire sfântă templul credinții și legii aducătoare de pace.

Cei cu puține drepturi la viață și bogăție întăriți-vă credința, gândindu-vă la nașterea celui trimis pentru răscumpărarea lumii din lanțurile păcatului...

... În ziua când Iosif cu Maria au ajuns în cetatea mării ușile erau închise streinilor, și nu se deschideau celor oropsiți de gânduri și poveri. Nu, în cetate nu era o casă deschisă pentru dulgherul din Nazaret, nu era o vorbă blândă pentru mama celui ce cu un singur cuvânt învie morții și dărâmă idolii.

Săracii n'aveau drept la adăpost și părinții lui Isus erau săraci; în căsuța lor din Nazaret se împăcau cu puținul muncii lor trăind în pacea sfințeniei Dzeești.

Lui Isus, împăratul lumii, trimisul lui Dumnezeu, credința ceriurilor, nu i-s'a deschis ușa pentru un adăpost, mamei lui i-s'au așternut flori în cale și nu s'a găsit un om să aline suferințele celei ce în dureri omenești a dat viață Omului Dumnezeu...

Gândiți-vă la Isus și nu cereți prea multe... Gândiți-vă la nașterea lui și nu căutați mărire; învățați povestea chinurilor îndurate; disprețuit, scuipat și răstignit și nu doriți gloria; suferința răscumpără fericirea, iar aurul și bogăția sunt idolii sfărâmați de puterea celui ce spus-a lumii: „Nu căutați fericire în cele trecătoare“.

Închinați-vă copilului din Nazaret, preamăriți în cântece de înălțare sărbătoarea păcii, a ingenunchind cu

sfială și aducând jertfe din murmurele rugăciunilor sfințite.

S'a plinit vremea și ceriul și-a trimis binecuvântarea în cântecul îngerilor ce coborîră în flacări de lumină de-asupra peșterii din Betleem și pământul și-a rimis ostașii, Craii răsăritului cu aur, smirnă și tămâe. Mântuitorul născut în peșteră e sărbătorit de lumina ceriurilor și darurile pământului.

Noaptea a îmbrăcat haină de lumină, firea sărbătorește primenită, nașterea îmbracă în aur răsăritul.

Ceriul își are trmisul, pământul are pace și sufletul legiuitor.

Cerșitorii au un părinte; cei trudiți sub greul vieții un izbăvitor; păstor își are turma, dreptatea are lege.

La sate azi s'aud colinzi de preamărire.. În casele pierdute sub apăsarea vremii în picuri dulci se frământă rugăciunea izbăvitoare; la vatra sfințită cu amintirile trecutului mosnegii cu plete înălbite de ani așteaptă colindul, cântarea mântuirii... Luminițe de ceară și candelile aprinse la icoane învechite străjuesc credința; e pace aici, sfințenie, un templu neprofanat de dorul de mărire.

În seara de Crăciun toată comoara dragostei de credință se strânge în sufletul slujbașului gliei; toț farmecul sărbătorii vrăjite de suflul dumnezeirii, scaldă în undele fericirii, sufletul împăcat cu bucuria și durerea sorșii...

Ziua Crăciunului, bucuria copiilor; ziua amintirilor, dulci de alte vremuri când sărbătoarea avea mai mult farmec și pentru sufletu-ți de copil mai multă sfințenie.

În frământarea orașelor unde sufletul vieții bate

mai aprins, unde ritmul vremii își părândă fără cruțare clipele; acolo farmecul Crăciunului și-a pierdut duiosia și cel ce cunoaște copilăria și Crăciunul satelor, în melancolia amintirilor de de mult își vede dărâmat un templu al fericirilor naive.

... În alte vremuri, când bunicul te purta de mână pe ulițele încinse în flăcările colinzilor și te opreai la fereastra mică prin care trecea lumina palidă tremurătoare așa cum îți tremura sufletul de mișcat ce era când întrebai sfios stăpânul casei:

— Bună seara lui Crăciun, Colindăm?

Alte vremuri... Atunci sărbătoarea purta nimbul fericirii sufletului tău; astăzi în veselia copiilor te vezi pe tine și'n melancolia moșnegilor, viața îți amintește de soarta ta de mâine...

Cântați Mântuitorului imnuri de slăvire; e pace pe pământ, e sărbătoarea firii; sărbătorim dreptatea și'n murmure sfioase să înălțăm mării în slova rugăciunii spre ceriuri închinare, cerșind lumină nouă și pace sărbătorii...

Ion Raftiu.

Armonizarea salariilor.

Lumea funcționarească se agită din nou. Motivul? Proiectul de armonizare al salariilor, întocmit de d. M. Manoilescu, subsecretar de stat la Ministerul de finanțe. Am cetit și noi acest proiect de armonizare al salariilor și o spunem sincer, că l-am aflat foarte complicat. În proiect se găsesc nu mai puțin de 36 grade de salarii, dela 15 lei aur pe lună până la 4000 lei aur pe lună. Pentru anul 1927 se fixează anumiți coeficienți pentru multiplicarea salariilor aur. Acești coeficienți variază între 28 și 15. Tot pentru anul 1927 se mai fixează următoarele suplimente de familie: a) suplimentul de soție va fi de 200 lei hârtie lunar, b) suplimentul de copil se va ridica lunar la 200 lei hârtie pentru un copil, 400 lei hârtie pentru doi copii, 600 lei hârtie pentru trei sau mai mulți copii. Să ne oprim puțin la suplimentele aceste. Ce mentalitate ciudată au avut în trecut și o au și astăzi bărbații nostri români de stat, făuritori de proiecte de salarizare

pentru funcționarii publici! Aceștia au acordat și în trecut și acordă și în prezinte supliment familiar numai după maxim 3 copii. Dar ce mare nedreptate rezidă în aceasta dispoziție. Ori și cine poate vedea, că un funcționar cu 4, 5, 6, 7, ba chiar și 10 copii (cunosc învățători de ai noștri cari au câte 10 copii) trăiește cu mult mai greu ca funcționarul, care are numai 3 copii. Atunci pentrue nu se ajută bieții funcționari cu mai mulți copii? Pentru ce nu li-se acordă supliment aparte pentru fiecare copil? Așa ar fi just și echitabil. Să nu fiu taxat de rău patriot, când spun, că fostul Stat ungar se îngrijea mai bine de funcționarii săi. Acel Stat acorda suplimente (familiar și de îmbrăcăminte) pentru fiecare copil de funcționar. Pentrue nu se face și la noi acest lucru? Pentru ce sunt tratați așa de mașter funcționarii la noi? Să nu ne mirăm dară dacă mașina statului funcționează așa de rău.

Dar să reviu la obiect. In proiectul de armonizare al salariilor nu se arată tabloul de incadrare al diferitelor feluri de funcționari. Și acest tablou interesează în prima linie pe toată lumea. La minister există însă acest tablou. Din ziare am înțeles, că învățătorimea e incadrată foarte prost.

De aceea Federația Corpului didactic primar precum și Asociația Corpului didactic de toate gradele au intervenit în chestia aceasta la d. ministru I. Petrovici, cerând să se facă cuvenita și justa rectificare a salariilor. D. ministru Petrovici, care are toată considerația față de învățătorime, a promis că va face demersuri pelângă d. ministru de finanțe, ca să se stabilească o bază nouă, satisfăcătoare de salarizare.

Până acuma însă nu știm să se fi stabilit această bază. Una însă o știm, că învățătorimea noastră e în plină fierbere. Și nemulțumirea învățătorimei e foarte îndreptățită. Ea și până acuma a trăit cu salarii de mizerie, salarii cari constituie o adevarată rușine pentru țara și neamul nostru. Situația aceasta nu se mai poate suporta. E de datoria Asociațiilor învățătoresți și a celor 120 parlamentari din corpul didactic de toate gradele, ca să intervină din nou cu toată autoritatea pentruca învățătorimea să fie trecută în ierarhia funcționarilor, în cadrul cultural și rolul ce-l joacă în viața culturală a neamului.

Marian Sasu.

Cuvinte adevărate.

„In corpul didactic, în munca depusă de el, în felul cum își îndeplinește datoria stau speranțele generației de mâine, stă cheazășia unei mai bune și mai solide alcătuirii sociale și naționale,

„Totuși când e vorba ca munca să-i fie răsplătită așa după cum e drept și se cuvine, când e vorba de a se aduce o îmbunătățire reală și necăjitei sale vieți, fondurile lipsesc și bugetul nu dispune de mijloace.

„Se găsesc însă bani și resurse pentru a se cheltui sute de milioane cu cumpărare și întreținere de automobile, se găsesc alte zeci de milioane pentru căpătuirea unor partizani ce au adus servicii electorale sau de altă natură, se mai găsesc bani în deajuns pentru creațiuni noi și a căror utilitate este mai mult decât contestabilă, pentru vagi, dar costisitoare misiuni prin țările streine pentru... În sfârșit, bani se găsesc pentru or și ce. Numai când e vorba de recunoașterea muncii depuse de învățători și de răsplătirea ei adevărată, atunci seacă deodată sursele bugetare și diriguitorii țării devin cât mai sgarciți cu banul public“

„Dimineața“

N. Batzarla

BCU Cluj / Central Library Cluj **Naivitate**

Râu de-argint cu unda clară,
Ai furat din ceriuri luna;
Te mândrești de chipu-i palid
Și-ți frământă în murmur spuma...

Râu de-argint cu valuri scumpe,
Ai furat din ceriuri norii;
Și îți strângi la sânul rece
Nestematele comori...

Râu pribeag tălhar măestru,
Ai furat din ceriuri stele;
Făuriudu-ți salbe scumpe
Să te'mpodobești cu ele...

Tu le-ai strâns pe toate'n sânu-ți

*Norii, stelele și luna...
Și din strălucirea nopții
Tu ți-ai împlătit cununa,*

*Și tu râu de gheață...
Fericirea ta o plâng
Măine'n zori de dimineață
Luna, stelele se sting...*

*Va veni stăpânul soare
Peste unda 'nlăcrimată
Și vei plânge de mânie
Cum am plâns și eu odată*

*Când din lumea noastră mare,
Fără frică, fără milă;
Din grădini cu flori alese
Am furat doar o copilă,*

*Și când s'a întors stăpânul...
Ea s'a dus... de-atunci de mult.
— Astăzi râd, tu plâgi cu hohot,
Mă gândesc și te ascult...*

*Și cum plângi trecute vremuri
Parcă și tu-mi ești tovarăș...
Două lacrimi cad tăcute
Si îmi spun povestea iarăși*

R

Curiozități.

— Mai nou s'au încreștinat mai mulți indigeni din insulele Oceanului pacific; ce credeți și-a uitat legea veche pentru a se

inchina celei noi? Nu, cetățeanul condus de principiul lui Horațiu a căutat calea mijlocie și Europeanii îl găsesc cu biblia într'o mână și cu idolul în cealaltă mână!

— Cele dintâi clopote au fost inventate de episcopul Poulin din Compani, la anul 400.

Târziu la 610 s'au introdus în Franța, unde era atât de nouă pentru Francezi încât sunetele clopotelor din Sens puseră pe fugă armata regelui Clotaire, care venea să atace acel loc.

La nașterea lui Isus Hristos.

„Pe pământ pace între oameni bunăvoire“.

Pre cum după o secetă mare în timpul verii înăbușitoare când florile și plantele se ofilise și se usucă, când arșița soarelui arde mai tare ca altădată; ca de o ploaie răcoaritoare, care din nou inviorează pământul insetat și inverzește câmpurile; așa în mijlocul omenirii rătăcite și întunecată de pațimi, apare o stea luminoasă: *Isus Hristos*. Au trecut douăzeci de secole, de când Betleemul fierbea de mulțimea străinilor, cari veniseră să se inscrie la porunca împăratului August. Sosise vremea să se împlinească făgăduința Tatălui Cereșc.

O lumină mare strălucește asupra unei peșteri dela marginea orașului. Corurile de Îngeri vestesc păstorilor bucurie mare: „Mărire intru cei de sus lui Dumnezeu, pe pământ pace, între oameni bunăvoire“. O iesle sărăcăcioasă este lăcașul pruncului — Dumnezeu, care se coboară din palatele ceriului. Câteva scutece umile acopere pe Făcătorul ceriului și al pământului. Copiii regilor și ai oamenilor bogați sunt așteptați cu cea mai mare pompă și se nasc în palate bogate în mătăsuri și porfiră, dar Fiul lui Dumnezeu se mulțumește cu o iesle unde-și adăposteau păstorii vitele; ca să arate oamenilor că, nu bogăția nici luxul îl fac pe om fericit, ci faptele bune și viața curată.

Toată suflarea creștinească serbează cu un glas, pe cel născut în peștera Betleemului. De la o margine a lumii la cea alaltă se cetește evanghelia mântuirii noastre. Dela negrul din Africa, până la Pieile Roșii din America, dela Eschimosii de pe lângă Marea ghețoasă de nord, până la cei din Australia; cu un cuvânt toți aceia, cari au auzit cuvântul Domnului, măresc pe acela: „*Carele pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire s'a scoborât din ceriuri și s-a arătat oamenilor.*“

Societatea întemeiată de El se mărește pe zi ce trece. Învățăturile Lui sfinte, vestite prin gura misionarului creștin,

cuceresc mereu suflete păgâne, cari încă au fost răscumpărate cu scumpul și dumnezeiescul sânge.

Isus Hristos a adus pace între oameni: „pe pământ pace, între oameni bunăvoință”.

Această pace să ne învrednicim și noi a-o avea în toată viața noastră, dar mai ales la această sfântă sărbătoare. Să avem pace în inimile noastre, să fim împăcați cu deaproapele nostru, dar mai vârtos să fim împăcați cu D-zeu. Numai atunci vom simți și ne vom bucura de roadele binefăcătoare ale întrupării Domnului, numai așa vom putea asigura viitorul țării și al neamului nostru.

Apostoli ai culturii! Către acest mare Apostol vă îndreptați gândurile și dorințele voastre, de la El cereți ajutor, pentru a vă îndeplini munca de mucenici ai neamului. Între cele mai mari năcazuri și dureri, gândiți-vă că apostolia Lui a fost mai grea ca a voastră și că cel ce a suferit atâta a fost un Dumnezeu. Iar când începeți vre-o lucrare, aduceți-vă aminte de cele trei cuvinte — scrise cu litere de aur — pe emblema țării noastre: „*Nihil Sine Deo*”.

Cetea, la 16 Dec. 1926.

Ioan Ojoiu teolog abs.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Icoane Sfinte

D-lui M. Sasu.

Așa-l știam cu părul alb.

Cu pas trudit, cu fruntea încrețită, de gânduri și durere...

Părea un sfânt; privirea-i surezândă îți țâlmăcea povestea lui de trudă!...

Părea un monument din vremuri bune, o umbră dintr'o lume fără chinuri rămasă peste granițele morții.

Așa-l știam, când dimineți de vară își duce pasu-i lin acolo unde-l cheamă ceice prin el cer drept la viață...

Din sufletu-i muncit să rupă flacări să 'mpodobească templele luminii, înstrăinând minciuna și păcatul; sădind puteri și vrajă de lumină.

La asfințit cu gândurile negre ce-i frământau în chinuri greul lumii, își amintea martiriul vieții strănse în sufletu-i ce-așteaptă blând sfârșitul.

În urmă azi și mâine poate iară, voi fi 'ntre voi, ori poate mâine iarăș azi va fi și ciripitul scump de glasuri multe, aștern în ochii-i lacrimi târzii.

Și parca'r vrea acolo, între copii să-și aibă sfârșitul și durerea, ori liniștea și pacea; acolo între pereții ce-s înalbiți de gânduri, acolo să sfârșească...

...Azi nu-l mai văd venind pe uliți scunde și ciripitul dulce de-acum a încetat, copiii tac, și lacrimi le scaldă obrăjorii și plâng și ei, cum plânge 'ntreagă firea!.. măestrul a murit.

Un giulgiu albit s'așterne, pe chipu-i mut și rece; o faclă amintește de jertfele durerii.

Afară plâng salcâmii sfioși și ninși de brumă; dorm gânduri răsvrătite'n sufletu-i pribeag; pământul, flori și codru, jelesc mânia vremii; și firea-și pleacă fruntea; cum trece'n lumi eterne, apostolul durerii și ultimul pribeag.

Ion Rațiu.

Activitatea cercurilor culturale învățătorești.

În ziua de 5 Decembrie 1926 locuitorii comunei noastre Aiudul de Sus, au avut plăcerea de a asista la un fapt cultural de o mare însemnătate, — cu privilegiul conferințelor ținute de învățătorii acestui cerc.

Obiectul ședinței a fost: Programă analitică a școalelor primare cu șapte clase. Se stabilește, că programa edată de minister, fiind o programă alcătuită pentru școale divizate cu 7 inv. materia cuprinsă aici, nu poate fi prelucrată la o școală ne divizată cu un învățător în aceeași măsură, dar aceasta nici legea nu-o pretinde, deci fiecare învățător va *prelucra* aceasta programă conform naturei împrejurărilor și situației școlii la care funcționează, luând atâta din ea cât poate el preda cu succes claselor de sub conducerea lui.

În privința aceasta au fost 2 păreri, ca programa să se prelucre pe săptămâni cum era în trecut, iar a doaua părere era ca materialul se fie extras la singuraticile clase, după împrejurările locului bine înțeles, pe trimestru eventual pe anul întreg. Se admit ambele, ca fiind ducătoare la scop și practicabile, rămânând ca fiecare să-și aleagă care-i place...

Au luat parte și D-nii Ocnean și Herdea subvizori școlari. Se intră apoi în sală și acum se începe seria conferințelor publice.

Publicul care era compus din mai mulți bărbați, apoi femei și băieți de școală abia așteptau să se înceapă cuvântările.

Aici țin să amintesc că atmosfera era cam încărcată de diferite nemulțumiri contra pădălnicilor de „amenzi școlare” și de pe fețele lor puteam citi o nemulțumire surdă, un murmur ascuns și gata se izbucnească în tot momentul contra „hoților” de învățători cari croiesc amenzi așa mari.

Parcă-și ziceau: „Acum pe ei, să le spunem și noi buchile că-3 toți aici.” Dar crede-ți că s-a întâmplat ceva? Nu!

Președintele printr-o vorbire adecuată deschide ședința. Intre alte-le spune: că învățătorul își are rolul său apostolic, de îndrumător cultural și afară de școală.

Neamul nostru indecursul veacurilor a avut de suferit mult. Așa de mult că el și azi după împrejurările schimbate nu-și vede soarta îmbunătățită. La aceasta stare au contribuit împrejurările maștere și asupritori fără inimă. Dar cu toate apăsările, geniul puternic al neamului nostru a dat viteji de mare valoare, cari au impus străinilor respectul de român. Așa un Mircea, un Corvin Ștefan cel Mare și Sfânt și Mihai Viteazul. Să sperăm în viitorul de aur al neamului nostru făurirea căruia este încredințat noauă învățătorilor de azi și a celor venitori. Salutând apoi prezența în mijlocul nostru a D-lor subvizori amintiți și a Dl. părinte Petru Gruia reprezentantul bis. gr. catolice din loc se dă cuvânt următorilor conferențieri: — D-șoara *Valeria Suciu* din Măgina vorbește într-un ton atât de plăcut auditorului de parcă ar fi tot ascultat-o. Predarea și fondul subiectului au fost un drăgălaș ciripit de păsări. Știu cu siguranța că mamele cari au ascultat, sau depărtat cu idei cu totul noi și inzestrate cu cunoștințe bogate asupra: „*Creșterii și curățeniei copiilor*”. Vorbește apoi Dl. *Gh. Tutul* tot din Măgina pe înțelesul poporului prin asemănări foarte potrivite. Intre altele asamănă nevoia prelungirii inv. primar pe durată de 7 ani cu cultivarea viței de vie, care încă necesitează cultură intențivă de 6—7 ani ca numai după aceasta lucrare se aducă roada mult așteptată.

Urmează la cuvânt Dl. *Ier. Ciungan* din Gârbova de sus. E un tânăr serios și arată a fi bine pregătit pentru cariera de învățător. Incepe domol prin a spune „Ai carte, ai parte; n-ai carte, n-ai parte” și urmează desvoltând clar și pe înțelesul tuturor acest proverb popular, prin aceasta dovedind celor prezenți: „*Folosul învățaturii*”.

Vorbește apoi Dl. *V. Toma* inv. în Cacova, deasemenea un tânăr bun și cu râvnă; despre folosul „*Industriei și a negoțului*”. Arătând celor prezenți că cu toate că suntem în țara noastră, dar stăpânirea ei nu e în mâinile noastre, ci în mâna streinilor cari au în mână: negoțul și industria țării, — îndemnând pe cei

prezenți, să-și deie copii pe acestea cariere practice.

Cu aceasta seria cuvântărilor oficiale a luat sfârșit.

Variația temelor tratate a ținut încordată atenția publicului până în sfârșit. Ca încheiere vorvește Dl. subrevizor: Aug. Oceanu, recapitulând cuvântările antevorbitorilor și încheie indemnând publicul, ca cele auzite să și-le pună fiecare la inimă și să le si urmeze.

A fost îndelung aplaudat de cei prezenți, Dl. Petru Gruia mulțumește conferințiarilor în numele poporului pentru povețele și învățăturile date.

Conferințele rostite au avut o influință binefăcătoare asupra publicului.

A urmat apoi o mică gustare dată de membrii corpului didactic din localitate,

Em. Muntean inv.

De Sărbători.

PENTRU ABONAȚI.

De sărbători „Amicul Școliei“

Urează fericiri la toți !

Ca dar de vreți pentru revistă.

Un lucru mic e să socoți,

Acum revista o primiți

Iar după sărbători, ca dar

Abonamentul să plătiți

„Amicul Școliei“

În seara de Crăciun...

Vin colindătorii... Primiți-i ei, sunt solii ce vestesc începutul mântuirii...

Pământul s'a îmbrăcat în mantie de zale din argint; arborii își frământă crengile închise'n promoroacă; în codru liniștea își toarce cântul și murmurul isvoarelor a încetat acum în seara Crăciunului...

Vin colindătorii! Cătă veselie. Sub ferestrele mici glasuri sfioase și buze tremurânde înghețate spun povestea izbăvirii, cântul nașterii lui Crist...

Primiți copilașii ; mamelor întinde-ți covrigii mâinilor înghețate și veseliți-vă în căldura căsuțelor unde astăzi e atâta pace...

În ajunul Crăciunului se coboară ingerii ; toaca se frământă în ritmu-i cadentat, glasul clopotului în sfințenia-i melancolică, cu sunetu-i de metal deschide drumul ceriurilor anunțând cântarea înălțimilor :

„Mărire întru cei de sus lui Dzeu, pe pământ pace și între oameni bună învoire“...

— I —

EPIGRAME.

Unui poet.

*De ce-ți frământă într'una capul
Să scri, când nu poți ști prea bine ;
Ori pentru ca să pari în lume
Îți bași joc tu însuși de tine.*

* * *

*Se umflă'n pene cu mândrie
De lume el n'are habar ;
Să cauți chiar cu microscopul
Un pol nu are'n buzunar.*

Cărți și reviste.

„Ion“ este titlul marelui roman al Dlui Liviu Rebreanu, cel mai desăvârșit sub orice raport, din câte sunt cu subiecte din viața plugarului ardelean. Ion este povestea frământărilor, fericirii și neajunsurilor vieții de plugar. În Ion totul e original ; puterea de creațiune a Dlui Liviu Rebreanu a încheat într'un întreg manifestările vieții dela sate și a desăvârșit copia fidelă, nealterată, a dragostei de pământ și iubirii ; două concepții ce stăpânesc sufletul țaranului nostru.

Reviste ; „Societatea de Măine“. Colaboratori cei mai de seamă oameni de știință din Cluj. Această revistă a umplut un mare gol realizând propaganda culturii economice-sociale.

„Cosânzeana“ Revista literară, a Clujului.

„Cele Trei Crisuri“ o revistă ce constituie un focar de lumină pentru partea Nordică a Ardealului.

Recenzii.

Poezia Răsboiului. — „Blestemul Codrului“ de Ovidiu Hulea.

Poezia post belică a literaturii românești nu s'a remarcat. Se așteaptă un artist creator, ce să prindă în condeiul său măestru toată frământarea, chinul și truda prin care a trecut neamul nostru în cursul rășboiului, se așteaptă adevăratul plăsmuitor al epopeii românești. Încă nu s'a arătat. Până atunci să ne întoarcem la poezia ce caracterizează, mai mult grozăvia măcelului de 4 ani.

Partea aceasta a poeziei românești de după rășboiu cuprinde puțină plasticitate, mai puțin sentiment și puțină originalitate... S'a scris mult în versuri și versuri infuriate, unde se sbăteau în chinul morții numiri ca: mitraliere, tunuri, obuze, șrapnele, apoi des amintit numele eroilor ce-i amintim nu cu multă dragoste, ca Hindenburg, Mackensen și alții. Incontestabil s'a scris și frumos și bine: s'a scris original însă puțin.

Mai nou a apărut a II-a ediție din volumul „Blestemul Codrului“, carte ce la prima ediție a fost primită cu unanime elogii din partea criticilor românești.

În volumul D-lui Hulea găsești poezia de valoare, prinsă sub formele cugetării adânci, realizată în legile frumosului cu originalitatea caracteristică poetului. Poezia D-lui Hulea e puțin cunoscută, pusă însă alături de alte creații de acest fel s'ar convinge oricine de valoarea adâncă, de cugetarea ce rezidă în fond și frumosul artistic ce predomină forma.

Nicăieri nu găsești atâta putere de exteriorizare, cu o sobrietate impletită cu sentimentalismul duios, cu dragostea de pământ și resemnarea în fața primejdiei.

Poetul O. Hulea prin opera-i de creațiune superioară, se rădică printre cei mai mari poeți pe care ia-a dat Ardealul.

În opera sa cuvântul trăește; viersul curge în simțiri alături cu farmecul închegat în ritmul cadentat, trăiești alături de el clipe ce sbuciumă sufletele mari:

„Și se sbătea muscându-și trupul viu
Pământul un nebun scârbit de viață
Și'n inima-i ca 'ntr'un enorm sicriu
Cădeau cei morți în purpură de gheață.“

(1913 — La anul nou —.)

Gânduri.

„Dreptatea o cunosc numai cei nedreptățiți; precum fericirea o cunosc numai cei ce sufăr.“

Credința nu cere jertfe, decât calea sufletului; vrând să dărâmi credința îți va trebui putere să distrugi conștiința.

Partea oficială.

Toate ordinile și circularele, ce se vor publica în partea aceasta a revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștientios de către cei vizați.

No. 406—1926

Domnii învățători din circumscripția dlui subrevizor școlar Iosif Herdea vor fi împărțiți în cercuri culturale în modul următor: Cercul cultural *Sohodol* cu comunele: Sohodol-Sat Sohodol-Peș Sohodol-Poiană și Sohodol-Valea verde. Președinte dl inv. dir Gherasim Sicoie. 2. Cercul-cultural *Abrud* cu comunele: Abrud, Ciuruleasa Sohar, Buninginea, Cârpeniș, Vârtop și Roșia-Montană. Președinte dl inv. dir. Ion Simulescu. 3. Cercul cultural *Bucium* cu comunele: Bucim-Cerbu, Bucium-Sat, B.-Izbita, Bucium-Șasa, Bucium Poeni, Bucium Montari și Corna. Pres. dl inv. Ion Danciu. 4. Cercul cultural *Mogoș* cu comunele; Mogoș-Miclești, Mogoș-Mămaligani, Mogoș-Bârlești, Mogoș-Cojocani și Mogoș Valea Barni. Președinte dl inv. dir Macaveiu Cutean. 5. Cercul-cultural *Ponor* cu comunele; Ponor, Valea Geogelului și Râmețiu. Președinte dl inv. Ioan Pârveu.

6. Cercul cultural *Aiudul de Sus* cu comunele: Aiudul de Sus, Măgina, Cacova, Poiană, Gârbova de Sus și Gârbovița. Președinte dl inv. dir. Emanoil Muntean. Domnii președinți vor convoca de urgență pe învățători la sedință unde vor stabili programul de muncă pe anul curent pe care ni-l va trimite apoi și nouă.

No. 4063—1926

Invităm pe toți domnii președinți de cercuri culturale să ne înainteze imediat programul de muncă pe anul școlar corente. Aceia, cari nu vor satisface de urgență acestui ordin vor fi amendați.

No. 4064—1926

Vă invităm ca întreagă corespondența (proces-verbale tablouri de absenții, orarii, programă analitică etc.) către domnii subrevizori școlari de control pe viitor să nu o mai trimiteți pe adresa Revizoratului, ci pe adresa specială a respectivului subrevizor. Biroul nostru e supra încărcat cu muncă de tot felul; numai poate să țină în evidență și aceasta corespondență, care adeseori se pierde printre actele Revizoratului de unde provin apoi multe neplăceri pentru toți deopotrivă. Așteptăm executare strictă a acestei dispozițiuni.

No. 25991—1926.

Vă comunicăm mai jos, ordinul Onor. Minister al Instruc-

țiunii, Direcțiunea Contabilității Nr. 40.025—1926, cu invitare, să încunoștiințați despre dispozițiile acestui ordin pe președinții comitetelor de construcție, pentru a se conforma întru toate dispozițiilor ce cuprinde:

„Constatându-se de către organele de control ale Ministerului, că lucrările de construcțiuni de școli primare se efectuează fără să se țină seamă de dispozițiunile legii Contabilității Publice, iar recepția acestor lucrări se face fără ca în comisiunea respectivă să ia parte și un delegat Tehnic al Ministerului, prin prezenta avem onoare a Vă ruga, să puneți în vedere tuturor Comitetelor de Construcții din Regiunea DV., că toate clădirile de școli trebuiesc date în întreprindere cu îndeplinirea strictă a formelor legale cerute de Legea Contabilității, indiferent, că sumele necesare provin dela Minister, Comună sau Județ.

De asemenea se va atrage atențiunea acestor Comitete, că orice lucrare terminată trebuie să fie recepționată de o comisiune din care nu trebuie să lipsească și un delegat al Ministerului.

Recepția lucrărilor terminate se va cere Ministerului, care va numi comisiunea conform cu deciziunile în vigoare”.

BCU Cluj / Centrality Library Cluj

ȘTIRI.

Dorm din inimă tuturor colaboratorilor, abonaților și cetitorilor nostri sărbători vesele și fericite.

* Numărul nostru de Crăciun apare dublu, cuprinzând 16 pagini. Proximul număr al revistei va apărea numai la 1 Ianuarie 1927.

* Dumineca trecută a conferențiat la Casina Română din localitate d. A. Săpudată, fost ministru prof. univ. la Cluj. Dsa a conferențiat despre „*Patrioți din alte vremuri*”. A fost ascultat de un public numeros și select.

* Domnii colegi sunt rugați să ne raporteze despre producțiile școlare pe cari le vor ținea cu prilejul sărbătorilor.

* Chitanțele de pe luna Decembrie au fost expediate în 15 l. c. Sperăm deci, că până la sf. sărbători fiecare coleg își va fi încasat salarul.

* Vacanța Crăciunului pentru școlile primare începe în ziua de 23 l. c. și durează până la 7 Ianuarie (1927) înclusive.

* Dela 1 Noembrie a. c. dl. Ion Rațiu face pe secretarul redacției revistei noastre.

* D. Revizor M. Sasu cu ziua de 15 l. c. a intrat în convalașcență.